

บทคัดย่อ

สถานการณ์อุบัติเหตุช่วงเทศกาลในปัจจุบันพบปัญหาการบาดเจ็บ เสียชีวิต และการเกิดอุบัติเหตุ เป็๒ เท่า ของช่วงปกติ และเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อประเทศ นับได้ว่ามีแนวโน้มที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ บาดเจ็บ เสียชีวิต ช่วงเทศกาล ส่วนใหญ่เกิดจาก การเมาสุรา การไม่สวมหมวกนิรภัย ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ความเร็ว และมักเกิดบนถนนสายรอง ในตำบล หมู่บ้าน แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และเจ้าหน้าที่เข้มงวดในการกวดขันในพื้นที่น้อย การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง จึงเล็งเห็นว่าในช่วงเทศกาลการรณรงค์สร้างวินัยจราจรในตำบล หมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยการตั้งศูนย์สร้างเมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของด่านชุมชน สามารถช่วยลดอุบัติเหตุได้ จึงได้ดำเนินการ ส่งเสริมการตั้งศูนย์สร้างเมาในด่านชุมชนช่วงเทศกาลสงกรานต์ ด้วยการจัดทำแนวทางการตั้งศูนย์ สร้างเมาคู่ด่านชุมชน เขตสุขภาพที่ ๙ ใช้แนวทางในช่วงเทศกาล ขั้นตอน ประกอบด้วย เตรียมการ การทบทวนวรรณกรรม นโยบาย ร่างแนวปฏิบัติ การนำไปใช้จริง การติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงแนวปฏิบัติ ในเทศกาลสงกรานต์ ๒๕๕๙ ได้การถ่ายทอดวิธีปฏิบัติลงสู่หน่วยงาน ปกครองอำเภอ ตำรวจ ทหาร รพสต. สสอ. รพ.ชุมชน และ ติดตาม ประเมินผล ผลการดำเนินงาน พบว่า เกิดความร่วมมือของเครือข่ายในการนำแนวทางการตั้งศูนย์สร้างเมาคู่ด่านชุมชนไปใช้ ความพึงพอใจในระดับดีมาก การดำเนินการของด่านชุมชนควบคู่ไปกับศูนย์สร้างเมา ในเขตสุขภาพที่ ๙ ช่วงวันที่ ๑๑-๑๗ เมษายน ๒๕๕๙ ได้รับรายงานการตั้งด่านชุมชนทั้งหมดจำนวน ๕,๒๔๐ แห่ง มีผู้มารับบริการในด่านชุมชน ๕๘,๔๒๘ คน ศูนย์สร้างเมาที่ดำเนินการโดยคนในชุมชนเอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็น อสม ประจำหมู่บ้าน มีจำนวน ๘๕๐ แห่ง สามารถคัดกรองคนเพื่อค้นหาคนที่เมาสุราแล้วขับรถจำนวน ๑๘,๓๙๔ ราย ทำการบำบัดทั้งหมดจำนวน ๑,๓๗๓ ราย มีคนที่สร้างเมา ๑,๒๐๑ ราย ผู้เสียชีวิต เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ลดลง ๒ ราย บาดเจ็บลดลง ๒๑% จำนวนคนที่ดื่มสุรา ลดลง ๓๐.๗% สวมหมวกนิรภัย เพิ่มขึ้น ๘.๑% คาดเข็มขัดนิรภัยเพิ่มขึ้น ๕๒% อย่างไรก็ตาม ควรเพิ่มศักยภาพของด่านชุมชนให้ สกัดกั้นกลุ่มเสี่ยงและควรมาตรการป้องกันก่อนออกจากบ้านต่อไป